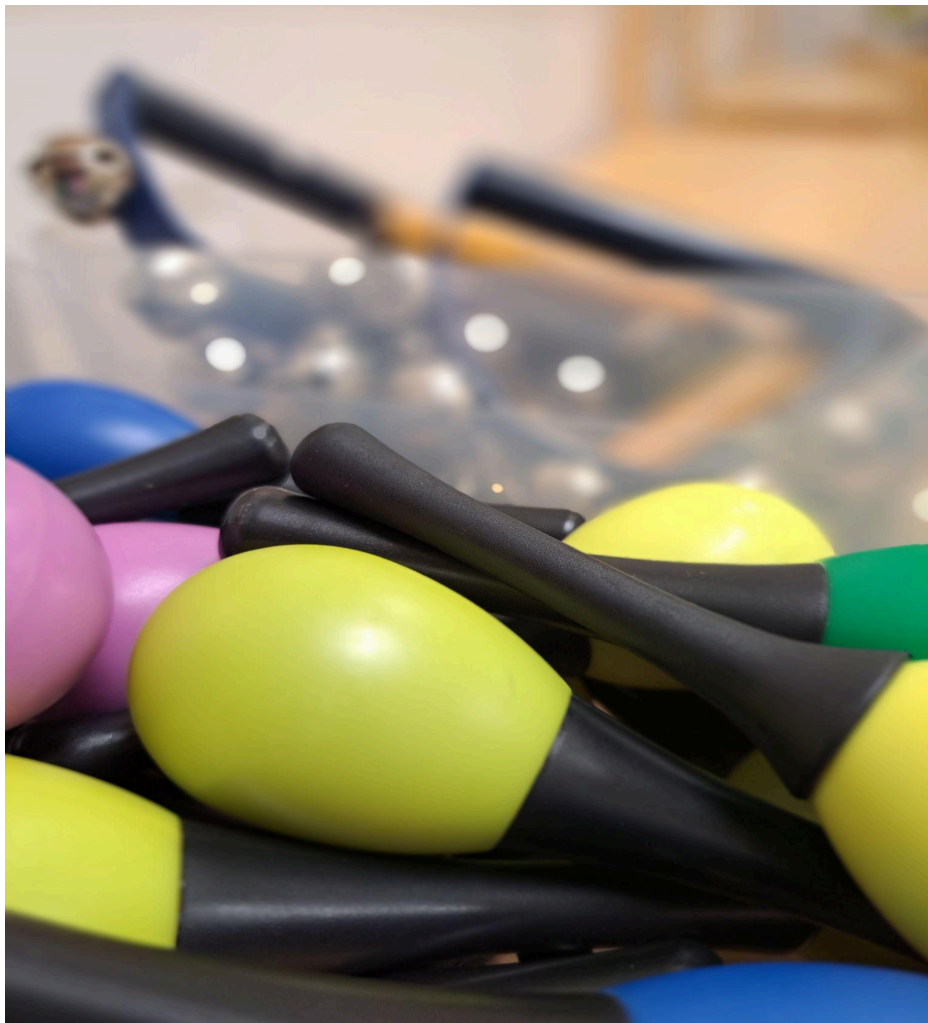

Lapuan musiikkiopisto

Lapuan musiikkiopiston opetussuunnitelma 1.8.2024
Liite 2 Varhaisiän musiikinopetus päivitetty 12.3.2025

SISÄLTÖ

1 Tavoitteet	3
2 Opetuksen sisältö ja työtavat	4
3 Opetuksen rakenne	5
4 Musiikkileikkikouluopetuksen tavoitteet	6
4.1 Perheryhmät 0-3 v	6
4.2 Musiikkileikkiryhmät 4-5 v	6
4.3 Soitin- ja soittoryhmät 5-7 v	6
4.4 Piano- ja sellomuskarit	6
4.5 Soitinkaruselli 7-8 v	7
5 Musiikkileikkikouluopetuksen opetussisältö	8
5.1 Perheryhmien opetussisällöt ikäkausittain	8
5.1.1 Vauvat	8
5.1.2 1-vuotiaat	8
5.1.3 2-vuotiaat	9
5.1.4 3-vuotiaat	9
5.2 Musiikkileikkiryhmien opetussisällöt ikäkausittain	9
5.2.1 4-vuotiaat	9
5.2.2 5-vuotiaat	9
5.3. Soitinryhmien opetussisällöt ikäkausittain	10
5.3.1 6- ja 7-vuotiaat	10
5.3.2 Piano- ja sellomuskarit	10
5.4 Soitinkarusellin opetussisältö	11

1 Tavoitteet

Varhaisiän opetuksen tavoitteena on luoda edellytyksiä positiivisen musiikkisuhteen syntymiselle sekä tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä. Jokaiselle lapselle pyritään antamaan onnistumisen elämyksiä, valmiuksia ja taitoja musiikkiharrastuksen jatkamiseen, mahdollisuuksia luovuuden kehittämiseen sekä tilaisuuksia taideaineiden integraatioon.

Varhaisiän musiikinopetus rakentuu kokonaisuutena siten, että jokainen taso sisältää myös kaikki edellisten tasojen tavoitteet ja opetussisällöt.

Varhaisiän musiikinopetuksen tavoitteena on

- luoda lapselle musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmälle musiikkiharrastukselle
- mahdollistaa kuuntelemista ja musiikin kokemista sekä itseilmaisua musiikin keinoin
- kehittää seuraavia musiikillisia kykyjä ja valmiuksia
 - kuuntelukyky ja musikaalinen muisti
 - äänenkäyttö, laulu- ja soittotaito
 - rytmi-, sävel-, muoto- ja harmoniataaju
 - motorikka ja luova ilmaisu
- tukea lapsen mielikuvituksen ja luovuuden kehittymistä sekä improvisoinnin ja säveltämisen kokeilemistä
- tukea perhemuskareissa lapsen ja vanhemman varhaisen vuorovaikutuksen rakentumista

Varhaisiän musiikinopetus luo pohjaa hyvälle musiikkisuhteelle, jolle tärkeitä elementtejä ovat

- myönteiset elämykset
- luovuuteen rohkaiseminen ja luovuuteen kannustava ilmapiiri
- itsetunnon kehittäminen
- musiikilliset valmiudet
- moniaistisuus ja taiteidenvälisyys
- kuuntelemisen taidon kehittyminen

2 Opetuksen sisältö ja työtavat

Varhaisiän musiikinopetuksen keskeisen sisällön muodostavat

- musiikin elementtien (rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri) elämyksellinen kokeminen
- elämysten ja leikin keinoin lapsen musiikillisen muistin ja musiikin kuunteluvalmiuksien harjoittaminen
- kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen

Varhaisiän musiikinopetuksessa tutustutaan musiikillisiin perusasioihin seuraavia työtapoja käyttäen

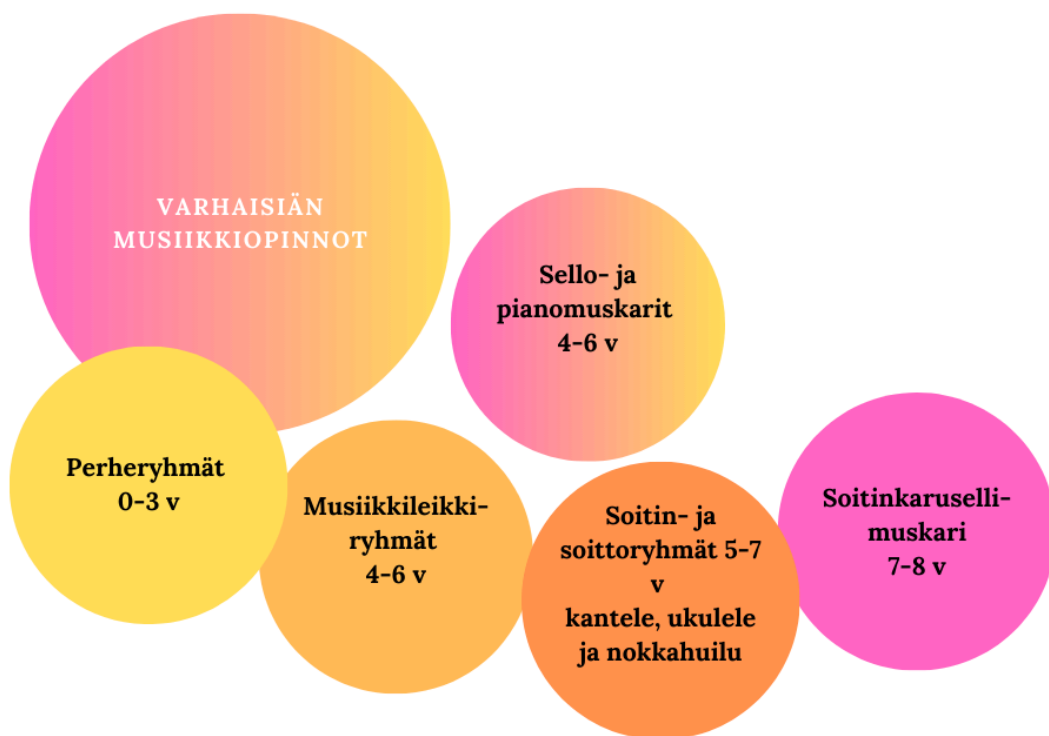
- laulaminen ja loruileminen
- soittaminen
- musiikkiliikunta
- kuunteleminen
- muu luova ilmaisu (säveltäminen, improvisointi, taiteen monet eri muodot)

3 Opetuksen rakenne

Varhaisiän musiikinopetuksella tarkoitetaan musiikkiopistossamme musiikkileikkikouluopetusta. Kuviossa 1 näkyy varhaisiän musiikinopetuksen rakenne.

Kuvio 1

Lapuan musiikkiopiston varhaisiän musiikinopetuksen rakenne

Musiikkileikkikoulussa voidaan järjestää piano- ja sellomuskareiden lisäksi yhteisopettajuutta hyödyntäen myös muiden soitinten ja/tai taideaineiden integrointia hyödyntäviä musiikkileikkikouluryhmiä.

4 Musiikkileikkikouluopetuksen tavoitteet

4.1 Perheryhmät 0-3 v

Tavoitteena on

- lapsen ja vanhemman välisen varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen
- positiivisten musiikillisten kokemusten luominen
- musiikillisiin perusasioihin tutustuminen elämyksellisyyden kautta
- lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen
- vanhempien rohkaiseminen laulamiseen ja musisoimiseen yhdessä lapsen kanssa.

4.2 Musiikkileikkiryhmät 4-5 v

Tavoitteena on

- lapsen kiinnostuksen ja rakkauden herättäminen musiikkia kohtaan
- musiikillisten taitojen ja perusvalmiuksien luominen
- lapsen kehityksen kokonaisvaltaisen tukeminen kannustaen lasta itseilmaisuun ja yhdessä tekemiseen.

4.3 Soitin- ja soittoryhmät 5-7 v

Tavoitteena on

- lapsen laulu- ja loruvaraston monipuolistaminen
- rytmi- ja melodiaosaamisen vahvistaminen
- melodiasoitteihin tutustuminen ja niiden soittoon harjaantuminen
- tuttujen laulujen soittaminen ukulelella, kanteleella ja/tai nokkahuilulla sekä korvakuulolta että nuottikuvasta

4.4 Piano- ja sellomuskarit

Tavoitteena on

- luoda valmiuksia instrumenttiopintojen aloittamiselle
- tutustua sello/pianomusiikin alkeisiin
- harjoitella soittamisen alkeita yksin ja yhdessä

4.5 Soitinkaruselli 7-8 v

Tavoitteena on

- tutustua musiikkiopiston soittimiin itse soittaen ja omaa mieleistä soitinta etsien
- vahvistaa musiikillista sävel- ja rytmiosaamista

5 Musiikkileikkikouluopetuksen opetussisältö

Perheryhmissä keskeistä on musiikista ja sen ilmapiiristä nauttiminen sekä tukeminen musiikillisen polun alkumetreillä.

Alle 4-vuotiaiden musiikkileikkikouluopetus on pääsääntöisesti perheryhmäopetusta. 3-vuotiaiden kanssa voidaan tilannetta katsoa yksilöllisesti ryhmän tarpeiden ja kehitystason mukaan. Vauvamuskarin sopiva aloitusikä on 3kk:n iästä eteenpäin.

Kaikissa ryhmissä tutustutaan musiikin peruskäsitteisiin ja käsittepareihin kuten hidas-nopea, korkea-matala, soolo-tutti, duuri-molli sekä perussykkeen löytämiseen ja oman äänenkäytön kehittämiseen.

5.1 Perheryhmien opetussisällöt ikäkausittain

Perheryhmien oppituntien kesto on 45 min.

5.1.1 Vauvat

- herkistetään vauvan kuuloaistia laulaen, loruillen sekä vauvalle jutellen
- rohkaistaan vauvaa omaan liikkumiseen (ryömiminen, konttaaminen, kävelyttäminen)
- hahmotetaan omaa kehoa liikkeen ja musiikin avulla
- rohkaistaan vauvaa käyttämään omaa ääntään tukien samalla puheen kehitystä
- kartutetaan vanhempien lauluvarastoa sekä rohkaistaan heitä laulamiseen
- tuetaan varhaisen vuorovaikutuksen rakentumista

5.1.2 1-vuotiaat

- luodaan positiivisia elämyksiä musiikin avulla
- herkistytään kuulemaan ihmisäänen erilaisia vivahteita
- koetaan musiikin rytmiä ja sykettä liikkeen kautta
- rohkaistaan lasta oman äänen käyttämiseen
- kehitetään lasten ja vanhempien yhteistä peruslauluvarastoa
- tutustutaan kehosoitteisiin sekä muutamiin rytmisoitteisiin

5.1.3 2-vuotiaat

- koetaan erilaisia tunnelmia musiikkia kuunnellen
- tutustutaan perussykkeeseen sekä tasa- ja kolmijakoisiin tahtilajeihin elämyksellisen kokemisen kautta
- kannustetaan lasta monipuoliseen äänenkäyttöön
- rohkaistaan lasta laulamaan muutaman sävelen alueella liikkuvia lauluja sekä keksimään omia lauluja
- soitetaan rytmisoittimia

5.1.4 3-vuotiaat

- hahmotetaan perussykettä laulaen, soittaen ja liikkuen
- kannustetaan lasta laulamiseen ja oikean lauluasennon löytämiseen
- koetaan laulamisen iloa yksin ja yhdessä
- tutustutaan erilaisiin soittimiin ja soittotapoihin (lähinnä rytmisoittimet)
- koetaan soittamisen iloa, kuunnellaan erilaisia sointivärejä ja hiljaisuutta
- harjoitellaan keskittynyttä kuuntelemista

5.2 Musiikkileikkiryhmien opetussisällöt ikäkausittain

Musiikkileikkiryhmien oppituntien kesto 45-75 min.

5.2.1 4-vuotiaat

- rohkaistaan lasta oman äänen käyttöön
- kartutetaan peruslauluvarastoa
- herkistytään musiikin kuuntelemiseen
- soitetaan rytmisoittimia (helpot perusrytmit)
- opitaan asioita laulun, soiton, leikin ja musiikkiliikunnan avulla

5.2.2 5-vuotiaat

- harjoitetaan erilaisten rytmien ja perussykkeen vaihteluita
- luetaan ja kirjoitetaan rytmejä mm. rytmikortteja apuna käyttäen
- harjoitellaan sanarytmejä
- soitetaan erilaisia laattasoittimia
- harjoitetaan erilaisia säestyskuvioita

5.3. Soitinryhmien opetussisällöt ikäkausittain

Soitinryhmien oppituntien kesto on 60 min tai piano- ja sellomuskarissa 45 minuuttia + 30 minuutin parisoittotunti

5.3.1 6- ja 7-vuotiaat

- musisoidaan yhdessä 5-kielisellä kanteleella, nokkahuilulla ja/tai ukulelella sekä rytmi- ja melodiasoittimilla
- keksitään omia tarinoita ja luodaan niihin äänimaisemia
- perehdytään monipuolisesti rytmeihin ja tahtilajeihin
- tutustutaan 5-viivaiseen nuottiviivastoon ja nuotteihin
- soitetaan 5-kielistä kannelta, ukulelea ja/tai nokkahuilua
- tutustutaan soittimiin soittotunnilla vierailuilla
- hyödynnetään soittimien käyttämisessä ryhmän omia kiinnostuksen kohteita, tunneilla voidaan käyttää runsaammin esim. laattasoittimia tai pianoa muun toiminnan ohella

5.3.2 Piano- ja sellomuskarit

Pianomuskari 5-7-vuotiaille ja sellomuskari 4-(6)-vuotiaille rakentuvat viikottain 45 minuutin yhteistunnista sekä 30 minuutin pareittain toteutettavista soittotunneista. Tarkempi ikäjakauma voi vaihdella toteutuskerrasta toiseen.

Yhteistunnilla:

- tutustutaan soittimeen ja soittoasentoon
- hyödynnetään musiikkileikkikoulun monipuolisia työtapoja kuitenkin painottaen soitto-osuuteen
- harjoitellaan musiikillisia asioita
- harjoitellaan nuotinluvun alkeita
- tutustutaan ja opitaan laulaen, leikkien sekä korvakuulolta soitettavia lauluja
- yhteismusisoidaan ja opitaan yhdessä soittamista
- tutustutaan kotona työskentelyyn ja soittoläksyjen harjoitteluun
- tutustutaan improvisointiin ja säveltämiseen
- harjoitellaan esiintymistä

Soittotunnilla:

- syvennetään ja tarkennetaan soittimeen liittyviä opettavia asioita

5.4 Soitinkarusellin opetussisältö

Soitinkaruselli toteutetaan yhteistyössä musiikkileikkikoulun ja instrumenttiopetuksen opettajien kanssa

Soitinkarusellissa

- tutustutaan musiikkiopiston soitinvalikoimaan vierailemalla soittotunneilla
- kokeillaan itse ja soitonopettajien ohjauksessa erilaisia soittimia
- tutustutaan rytmiiän peruselementteihin sekä sävelnimiin, nuottiviivastoon ja nuottien paikkoihin viivastolla